

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27

04.08.2015 № 4948/17.2/61-15 Народному депутату України
на № _____ Шипку А. Ф.

Шановний Андрію Федоровичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, розглянула Ваш депутатський запит від 15 липня 2015 року № 029-250/ДЗ, який було оголошено на засіданні Верховної Ради України 17 липня 2015 року, та направлено Головою Верховної Ради України листом від 17.07.2015 № 11/10-2291 щодо тарифів на електричну енергію, та у межах своєї компетенції повідомляє наступне.

Відповідно до Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Указом Президента України від 10 вересня 2014 року № 715, основними завданнями НКРЕКП є, зокрема, сприяння розвитку конкуренції у сферах виробництва і постачання електричної та теплової енергії, забезпечення проведення цінової і тарифної політики у сферах електроенергетики, теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, сприяння ефективному функціонуванню товарних ринків на основі збалансування інтересів держави, суб'єктів природних монополій та споживачів товарів (послуг), що виробляються (надаються) суб'єктами природних монополій, захист прав споживачів товарів (послуг) на ринку, що перебуває у стані природної монополії, та на суміжних ринках у сферах електроенергетики, теплопостачання, централізованого водопостачання і водовідведення, обмеження впливу суб'єктів природних монополій на державну політику та сприяння конкуренції на суміжних ринках з метою забезпечення ефективного функціонування відповідних галузей, а також, збалансування інтересів суб'єктів господарювання, споживачів і держави.

Реалізація цих завдань передбачає, з однієї сторони встановлення економічно обґрунтованих, тобто необхідних для виконання поточних та інвестиційних витрат суб'єктів природних монополій цін і тарифів, а з іншої – врахування економічних можливостей споживачів, тобто рівня платоспроможного попиту.

Необхідність у підвищенні цін (тарифів) для всіх категорій споживачів на електричну і теплову енергію, природний газ до економічно обґрунтованого рівня, передбачено пунктом 7 розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2005 р. № 577-р «Про заходи щодо енергозабезпечення споживачів».

Підпунктом 2 пункту 2 розділу VI Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» (далі – Закон) передбачено, що НКРЕКП має до 1 січня 2015 року здійснити необхідні заходи для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів. Крім того, відповідно до підпункту 1 пункту 2 Закону Кабінет Міністрів України має до 1 липня 2017 року визначити групи побутових споживачів, ціни на електричну енергію для яких регулюються НКРЕКП.

Варто зазначити, що пунктом 2 розділу XII Угоди про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» у Верховній Раді України восьмого скликання (далі – Коаліційна угода), яка підписана Політичною партією «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», «Об'єднання «Самопоміч», «Радикальна партія Олега Ляшка» та «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», передбачена поступова ліквідація перехресного субсидіювання (багаторівневої тарифної системи) шляхом встановлення цін і тарифів для всіх споживачів, включаючи населення, на економічно обґрунтованому рівні та одночасне здійснення переходу до адресних дотацій соціально вразливим верствам населення (протягом 2015-2017 років), приведення відпускних цін на газ власного видобутку для державних газовидобувних компаній до економічно обґрунтованого рівня з покриттям необхідних інвестиційних витрат, а також законодавче запровадження мораторію на встановлення нових пільгових цін і тарифів для окремих галузей промисловості, споживачів електричної енергії та газу.

Крім того, пунктом 7 Програми діяльності Кабінету Міністрів України, яку схвалено постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, передбачена ліквідація крос-субсидій, перехід до ринкових тарифів на природний газ та електроенергію, із синхронним запровадженням механізмів компенсацій для малозабезпечених верств населення.

Таким чином, встановлення знижених тарифів на електричну енергію суперечитиме вищезазначеному, зокрема, Коаліційній угоді, якою передбачено законодавче запровадження мораторію на встановлення нових пільгових цін і тарифів для окремих галузей промисловості, споживачів електричної енергії та газу, а також Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, якою передбачено ліквідацію крос-субсидій, перехід до ринкових тарифів на природний газ та електроенергію, у той час, коли пріоритетним завданням Уряду і НКРЕКП є вдосконалення державної політики в електроенергетиці та приведення тарифів на електричну енергію до економічно обґрунтованого рівня, що дозволить поступово прийти до ліквідації крос-субсидій.

Разом з тим, слід зазначити, що Громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи є непідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку.

Взаємовідносини, які виникають в процесі продажу і купівлі електричної енергії між виробниками або постачальниками електричної енергії та споживачами (на роздрібному ринку електричної енергії) регулюються

Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31.07.96 № 28 (далі - ПКЕЕ).

Відповідно до положень пункту 1.2 Правил населений пункт - юридична особа - споживач (власник електроустановок населеного пункту або уповноважена власником (співвласниками) експлуатаційна організація, в господарському віданні якої є електроустановки населеного пункту), об'єднує населення на визначеній території та утримує ці електроустановки з метою забезпечення електричною енергією споживачів населеного пункту.

Особливості постачання електричної енергії для населених пунктів визначені розділом 12 ПКЕЕ.

Закупівля електричної енергії у постачальника за рахунок коштів споживачів населеного пункту, умови використання електричної енергії, розрахунків за неї, умови технічного забезпечення електропостачання електроустановок споживачів населеного пункту, утримання та обслуговування технологічних електричних мереж населеного пункту регулюються установчими документами населеного пункту та/або укладеними у встановленому законодавством порядку договорами між споживачами населеного пункту та населеним пунктом щодо обслуговування технологічних електричних мереж населеного пункту (Пункт 12.4 ПКЕЕ).

Враховуючи вищенаведене, громадське об'єднання (садове товариство, дачний та дачно-будівельний кооператив, гаражно-будівельний кооператив (далі – Громадське об'єднання) (населений пункт) є споживачем електроенергії-юридичною особою, що закуповує електричну енергію для забезпечення потреб електроустановок всього Громадського об'єднання (населеного пункту), зокрема для забезпечення електричною енергією його членів (споживачів населеного пункту).

При цьому, питання щодо користування електричною енергією та технічного забезпечення електроустановок споживачів населеного пункту, зокрема щодо обліку електричної енергії та розрахунків за спожиту електричну енергію членів Громадського об'єднання мають здійснюватись відповідно до установчих документів Громадського об'єднання та/або прийнятих на загальних зборах членів Громадського об'єднання рішень.

З врахуванням абзацу першого пункту 12.15 ПКЕЕ встановлено, що населений пункт розраховується з постачальником електричної енергії за обсяги електричної енергії, спожитої для потреб населеного пункту, у тому числі на технічні цілі, за відповідними тарифами згідно з Порядком застосування тарифів на електроенергію, що відпускається населенню.

Слід зазначити, що Тарифи на електроенергію, що відпускається населенню, на період з 01 квітня 2015 року по 31 серпня 2015 року включно, затверджено постановою НКРЕКП від 26 лютого 2015 року № 220, та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02.03.2015 за № 231/26676 (далі – Тарифи на електроенергію), та для населення, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку та об'єднане шляхом створення юридичної особи, житлово-експлуатаційним організаціям, крім гуртожитків, складає розмір 63 коп. за 1 кВт·год (з ПДВ).

Відповідно до Примітки Тарифів на електроенергію, електрична енергія, яка витрачається в дачних та дачно-будівельних кооперативах, садових товариствах, гаражно-будівельних кооперативах на технічні цілі (роботу насосів) та освітлення території, відпускається за тарифом 52,5 коп. за 1 кВт·год (без податку на додану вартість).

Таким чином, загальний прилад обліку, встановлений на межі балансової належності Громадського об'єднання, враховує електричну енергію, яка спожита всіма його споживачами для особистих потреб, спожиту на технічні цілі населеного пункту (освітлення вулиць, роботу насосів тощо), електричну енергію, втрачену внаслідок її передачі до електроустановок споживачів населеного пункту та безоблікове споживання електричної енергії окремими споживачами населеного пункту.

Частка обсягу електричної енергії на колективні потреби Громадського об'єднання, яку мають відшкодувати його члени визначається як різниця між показами загального приладу обліку та сумарними показами індивідуальних лічильників, які розподілені між всіма його членами, відповідно до статуту Громадського об'єднання, відповідно до рішення правління або загальних зборів.

Таким чином, проведення розрахунків Громадських об'єднань зі своїми членами має здійснюватись з врахуванням вищезазначених вимог.

Стосовно можливості проведення розрахунків з енергопостачальником за спожиту електричну енергію, зокрема з урахуванням пільги, у разі розташування житлового будинку на території Громадського об'єднання

Згідно з положеннями пункту 12.5 ПКЕЕ визначено, що у разі виходу із складу населеного пункту або прийняття відповідного рішення органом управління населеного пункту споживач населеного пункту або фізична особа, електроустановки якої приєднані до технологічних електричних мереж населеного пункту (далі - споживач на території населеного пункту), для користування електричною енергією має право:

змінити у встановленому порядку схему електропостачання та приєднати належну йому електроустановку до електричних мереж електропередавальної організації;

укласти тристоронній договір про користування електричною енергією на території населеного пункту з постачальником електричної енергії та населеним пунктом на основі типового договору (додаток 5 до ПКЕЕ) (далі - Договір) та договір про користування електричною енергією відповідно до Правил користування електричною енергією для населення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.99 № 1357.

При цьому, відповідно до пункту 12.6 ПКЕЕ точка продажу електричної енергії споживачу на території населеного пункту збігається з точкою продажу електричної енергії населеному пункту. Відносини постачальника електричної енергії та населеного пункту із споживачем на території населеного пункту регулюються законодавством України, у тому числі нормами цих Правил.

Договір про користування електричною енергією на території населеного пункту може бути укладений у разі виконання таких умов:

1) особа, яка має намір набути статус споживача на території населеного

пункту, та населений пункт не мають боргів за електричну енергію перед населеним пунктом та постачальником електричної енергії відповідно;

2) технічний стан розрахункового засобу обліку, яким обладнана електроустановка особи, яка має намір набути статус споживача на території населеного пункту, відповідає вимогам нормативно-технічних документів;

3) особою, яка має намір набути статус споживача на території населеного пункту, створені технічні можливості щодо забезпечення безперешкодного доступу представників постачальника електричної енергії, підприємства, що здійснює передачу електричної енергії, до власних електричних установок для контролю за рівнем споживання електричної енергії, а також для виконання відключення та обмеження споживання відповідно до встановленого цими Правилами порядку.

Слід зазначити, що споживач на території населеного пункту оплачує населеному пункту вартість послуг з утримання технологічних електричних мереж населеного пункту згідно з умовами тристороннього договору про користування електричною енергією на території населеного пункту. Споживач на території населеного пункту за тарифом для населеного пункту відшкодовує населеному пункту вартість частки обсягу електричної енергії, спожитої на технічні цілі, та електричної енергії, втраченої внаслідок її передачі до електроустановки споживача, згідно з умовами тристороннього договору про користування електричною енергією на території населеного пункту. Частка обсягу електричної енергії, яку має відшкодувати споживач на території населеного пункту, визначається пропорційно обсягу використаної ним електричної енергії (пункт 12.9 ПКЕЕ).

Електроустановки споживачів населеного пункту та споживачів на території населеного пункту, які не дотримуються умов договорів, укладених згідно з вимогами цих Правил з постачальником електричної енергії або населеним пунктом, підлягають відключенню від електричних мереж населеного пункту (пункт 12.10 ПКЕЕ).

Слід зазначити, що відповідно до положень пункту 2.2 Договору про користування електричною енергією на території населеного пункту власник мереж має право одержувати оплату від споживача за надання послуг з обслуговування та утримання технологічних електричних мереж населеного пункту. Припиняти або обмежувати у встановленому законодавством України порядку електропостачання споживача у разі відсутності оплати, передбаченої пунктом 4.3 цього Договору.

При цьому, підпунктом 3.3.1 цього Договору визначено, що споживач зобов'язаний своєчасно здійснювати розрахунки згідно з цим Договором та додатками до нього.

У разі якщо при укладанні тристороннього договору про користування електричною енергією на території населеного пункту між сторонами виникли розбіжності, то відповідно до статті 649 Цивільного кодексу України, переддоговірні спори вирішуються судом.

З повагою,
Голова НКРЕКП

Д. Вовк